

УКАЗАНИЯ ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ЦЕНИТЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ ЧРЕЗ МЕТОДА „ГОРНА ГРАНИЦА НА ЦЕНИ“ ЗА РЕГУЛАТОРНИЯ ПЕРИОД 2022 - 2026 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящите указания се приемат на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 и чл. 16 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ), чл. 1, ал. 2 и 3 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (НРЦВКУ) и § 7 от Преходните и заключителни разпоредби към Постановление № 174 на Министерския съвет от 29 септември 2023 г. за изменение и допълнение на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, приета с Постановление № 8 на Министерския съвет от 2016 г.
2. С тези указания се определят:
 - а) начинът на образуване и изменение на цените при ценово регулиране чрез метода „горна граница на цени“, съгласно чл. 6. т. 2 от НРЦВКУ;
 - б) изискванията към формата, съдържанието и верификацията на информацията, която ВиК операторите подават до Комисия за енергийно и водно регулиране (Комисията) за целите на ценообразуването;
 - в) редът, по който Комисията и ВиК операторите обсъждат основните цели на бизнес плана, необходимите годишни приходи за тяхното постигане и проекта на решение по чл. 26 от НРЦВКУ.
3. Тези указания се прилагат за регулиране на цените, по които ВиК операторите:
 - а) доставят вода на потребителите;
 - б) доставят вода с непитейни качества;
 - в) доставят вода на друг ВиК оператор;
 - г) отвеждат отпадъчните води;
 - д) пречистват отпадъчните води.
- 4.1. Справките по тези указания са от електронния модел на бизнес плана по Глава втора, раздел III от Указанията за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги за регулаторен период 2022-2026 г. (Указания НРКВКУ).
- 4.2. В електронния модел на бизнес плана са включени необходимите раздели и за услугите доставяне вода с непитейни качества и доставяне вода на друг ВиК оператор. Дружествата, които не предоставят посочените услуги, не попълват съответните раздели от справките.

Глава втора МЕТОД НА ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ

5. През регулаторния период 2022 - 2026 г. Комисията регулира цените на ВиК услугите по т. 3 чрез прилагане на метода „горна граница на цени“.
6. „Горна граница на цени“ е метод на ценово регулиране, при който Комисията едновременно утвърждава цени на ВиК услуги за първата година от регулаторния период и одобрява цени за следващите години от регулаторния период, които се изменят в края на ценовия период с инфлационен индекс, намален с коефициент X.
7. Преди изтичане на текущия ценови период, Комисията изменя одобрената цена за следващата година от бизнес плана на база на актуална информация за инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период и коефициент X по реда на чл. 29 от НРЦВКУ.
8. При изчисляване на изменението на цените на ВиК услугите се прилага следната формула:

$$Ц_t = Ц (БП_t) \times (1 + И - X) t$$

където:

Ц са цените на ВиК услугите;

t е времеви индекс;

Ц (БП_t) са одобрените цени на ВиК услуги за съответната година от бизнес плана;

И е инфлацията за периода от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни за месечен индекс на потребителските цени от Националния статистически институт;

X е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$X = E + Q + Y$$

където:

E е коефициент за подобряване на ефективността за година t;

Q е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q = Q_p + Q_e + Q_i$$

където:

Q_p е коефициент, който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки В и К оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) разходи, които са в резултат на осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи, с който се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена; с решението по чл. 27, ал. 1 от НРЦВКУ Комисията определя конкретните разходи за всеки В и К оператор, за които ще се прилага коефициентът Q_p;

Q_e е коефициент, който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки В и К оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи, с който се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, при който се вземат предвид заложените в одобрения бизнес план и реално отчетени стойности на относими показатели за качество, отразяващи водни количества и количества електроенергия;

Q_i е коефициент, който се изчислява като отношение на разликите между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) инвестиции, извършени от В и К оператора в публични В и К активи и в собствени активи, за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество на В и К услугите, отнесени към прогнозните (одобрените) необходими годишни приходи, с който се коригира в отрицателна посока одобрената цена и който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от

НРЦВКУ;

Y е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1 от НРЦВКУ, който се формира от сумата на финансови корекции при изпълнение или неизпълнение на единните показатели за ефективност, с който се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, и който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

С коефициентите Qp, Qe и Y могат да се коригират одобрените цени на ВиК услуги в положителна или отрицателна посока.

С коефициентите E и Qi могат да се коригират одобрените цени на ВиК услуги само в отрицателна посока.

9. Компонентите на коефициент X се изчисляват по следния начин:

9.1. Коефициентът „E“ се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор чрез сравнителен анализ на разходите за предоставяне на ВиК услуги и в зависимост от групата, в която операторът е разпределен от Комисията по реда на чл. 23, ал. 1 от НРКВКУ. С коефициента „E“ се коригира в отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

9.1.1. При изчисление на индивидуалния коефициент „E“ Комисията взема предвид отстояние на отчетните нива за 2019 г. на показателите за качество, определени като единни показатели за ефективност по смисъла на чл. 13, ал. 3 от ЗРВКУ за регулаторен период 2022-2026 г., спрямо дългосрочните нива на показателите съгласно чл. 18 от НРКВКУ, и съотношение на оперативните разходи (без разходите за амортизации) спрямо фактурираните количества за регулирани услуги по чл. 2, ал. 1, т. 1-3 от НРЦВКУ за 2019 г. Коефициент „E“ се изчислява като процент (дял) от инфлацията, използвана за годишни изменения на одобрените цени на ВиК услуги по реда на Раздел II от Глава четвърта на НРЦВКУ.

9.1.2. Комисията приема с решение подход за определяне на коефициент за подобряване на ефективността E и индикативни коефициенти E на ВиК операторите. Коефициентът „E“ се определя от Комисията по реда на чл. 27, ал. 1, във връзка с чл. 26, ал. 2, т. 6 от НРЦВКУ.

9.2. Коефициентът „Qp“ се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобрените) и действителните (отчетните) допълнителни разходи, които са в резултат на осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи. С коефициента „Qp“ се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

9.2.1. Разходите, за които се прилага коефициентът „Qp“, се определят от Комисията с решение по реда на чл. 27, ал. 1, във връзка с чл. 26, ал. 2, т. 6 от НРЦВКУ. Разходите, за които се прилага коефициентът „Qp“, се обсъждат по реда на чл. 25, ал. 1 от НРЦВКУ. По отношение на разходите за електроенергия, включени в коефициент „Qp“, се приспадат получени помощи и компенсации от държавата.

9.2.а. Коефициентът „Qe“ се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобрените) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи. С коефициента „Qe“ се коригира в

положителна или отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8, като се вземат предвид заложените в одобрения бизнес план и реално отчетени стойности на относими показатели за качество, отразяващи водни количества и количества електроенергия.

9.2.а.1. За услугата доставяне вода на потребителите, относими показатели за качество са ПК4а – общи загуби на вода във водоснабдителните системи и срокове за тяхното намаляване, измерен в м³/км/ден, и ПК11а – енергийна ефективност за дейността по доставяне на вода на потребителите, измерен в кВтч/м³. За услугата пречистване на отпадъчни води, относим показател за качество е ПК11б – енергийна ефективност за дейността по пречистване на отпадъчни води, измерен в кВтч/м³.

9.2.а.2. Вземат се предвид одобрените нива в бизнес плана и отчетените нива в отчета за изпълнение на одобрения бизнес план за съответната година на относимите показатели за качество. В случай, че ВиК операторът е предвидил количества и разходи за електроенергия включени в коефициент „Qp“, те не се вземат предвид при корекцията с коефициент „Qe“.

9.2.а.3. В случаите, в които ВиК операторът е отчетел по-нисък разход в лв. за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за услугата доставяне вода на потребителите или за услугата пречистване на отпадъчни води, приспаднат с получени помощи и компенсация от държавата, спрямо заложения разход в одобрения бизнес план, и не е постигнал нивата на относимите показатели за качество спрямо одобрения бизнес план (отчетени са по-високи нива), за изчисляването на коефициент „Qe“ се използва разликата в лв. между разчет и отчет, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

9.2.а.4. В случаите, в които ВиК операторът е отчетел по-нисък разход в лв. за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за услугата доставяне вода на потребителите или за услугата пречистване на отпадъчни води, приспаднат с получени помощи и компенсация от държавата, спрямо заложения разход в одобрения бизнес план, и е постигнал или преизпълнил нивата на всички относими показатели за качество спрямо одобрения бизнес план за съответната услуга (отчетени са по-ниски нива или равни на одобрените), за изчисляването на коефициент „Qe“ се прилага половината от разликата в лв. между разчет и отчет, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

9.2.а.5. В случаите, в които ВиК операторът е отчетел по-висок разход в лв. за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за услугата доставяне вода на потребителите или за услугата пречистване на отпадъчни води, приспаднат с получени помощи и компенсация от държавата, спрямо заложения разход в одобрения бизнес план, за изчисляването на коефициент „Qe“ се прилага по-ниската стойност на одобреното ниво в бизнес плана и отчетеното ниво на относимите показатели за качество по следния начин:

- За услугата „доставяне вода на потребителите“ – чрез ПК4а се определя количеството на неносеща приходи вода, което се сборува с отчетеното количество продадена фактурирана вода, за да се изчисли количеството подадена вода на вход водоснабдителна система в м³; след което чрез ПК11а се изчислява количеството електроенергия в кВтч към м³ подадена вода на вход водоснабдителна система, за чийто разход ще се прилага коефициент „Qe“.

- За услугата „пречистване на отпадъчни води“ не е наличен показател, отразяващ количествата отпадъчни води на вход ПСОВ, поради което се прилага отчетеното ниво на отпадъчни води на вход ПСОВ; след което чрез ПК11б се изчислява количеството електроенергия в кВтч, за чийто разход ще се прилага коефициент „Qe“.

9.2.а.6. В случаите, в които ВиК операторът е отчетел по-висок разход в лв. за услугата доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за доставяне вода на потребителите или за услугата пречистване на отпадъчни води, приспаднат с получени помощи

и компенсации от държавата, спрямо заложения разход в одобрения бизнес план, и при изчисляване на коефициент „Qe“ се достига до отрицателна корекция на одобрената цена, коефициент „Qe“ се приема за нула.

9.2.а.7. За услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества и отвеждане на отпадъчни води, коефициентът „Qe“ се изчислява като отношение на разликата между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

9.3. В съответствие с чл. 4, ал. 1 от НРЦВКУ Комисията изменя с коефициент Y и коефициент Qi необходимите годишни приходи на ВиК оператора в зависимост от изпълнението на годишните целеви нива на показателите за качество на ВиК услугите, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1 от НРЦВКУ.

9.4. Коефициентът „Qi“ се изчислява като отношение на **разликите** между прогнозните (одобрените) инвестиции и действителните (отчетните) инвестиции, извършени от ВиК оператора **в публични В и К активи и в собствени активи, за** изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество, отнесени към прогнозните (одобрените) необходими годишни приходи. С коефициента „Qi“ се коригира в отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

9.4.1. Коефициентът „Qi“ се изчислява и прилага двукратно през регулаторния период в съответствие с чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ:

- Коефициентът „Qi“ се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през четвъртата година от регулаторния период, като отчита инвестициите, извършени до края на третата година от регулаторния период. В този случай корекцията води до намаление на одобрената цена за петата година от регулаторния период;
- Коефициентът „Qi“ се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през първата година от следващия регулаторен период, като отчита инвестициите, извършени през четвъртата и петата година на предходния регулаторен период. В този случай корекцията води до намаление на одобрената цена за втората година от следващия регулаторен период.

9.5. Коефициент „Y“ се изчислява чрез прилагане на оценка на изпълнението по смисъла на чл. 37, ал. 1 от НРКВКУ на показателите за качество, определени от Комисията като единни показатели за ефективност по реда на чл. 4, ал. 2 от НРЦВКУ. Оценката на изпълнение се извършва по реда на Глава четвърта „Оценка на изпълнението на показателите за качество“ и Глава пета „Единни показатели за ефективност. Финансови корекции“ от Указания НРКВКУ и обхваща периода на оценка съгласно чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ, което се съобразява при определяне на одобрена и реална стъпка. Коефициент „Y“ се формира от сумата на финансови корекции при изпълнение или неизпълнение на единните показатели за ефективност и с него се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

9.5.1. Коефициентът „Y“ се изчислява и прилага двукратно през регулаторния период в съответствие с чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ:

- Коефициентът „Y“ се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през четвъртата година от регулаторния период, като отчита постигането на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество към края на третата година от регулаторния период. В този случай, корекцията, която произтича от приложението на коефициента „Y“, се прилага за петата година от регулаторния период и води до увеличение или намаление на одобрената цена за петата година от регулаторния период;

- Коефициентът „Y“ се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през първата година от следващия регулаторен период, като отчита постигането на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество към края на петата година от предходния регулаторен период. В този случай корекцията, която произтича от приложението на коефициента „Y“, води до увеличение или намаление на одобрената цена за втората година от следващия регулаторен период.

Глава трета ЦЕНООБРАЗУВАЩИ ЕЛЕМЕНТИ

Раздел I Необходими годишни приходи

10. Необходимите годишни приходи (НП) на ВиК оператора се образуват съгласно чл. 9 от НРЦВКУ. За целите на изчисляване на НП, признатите годишни разходи и възвръщаемостта на капитала се определят за всяка от следните ВиК услуги: доставяне на вода на потребителите; доставяне вода на други ВиК оператори; доставяне на вода с непитейни качества на потребителите; отвеждане на отпадъчните води; пречистване на отпадъчните води. Необходимата за целта информация се предоставя от ВиК оператора в Справка № 16.
11. Необходимите годишни приходи за услугата пречистване на отпадъчните води се разпределят по групи потребители с коефициенти, одобрени от Комисията в зависимост от степента на замърсеност.
 - 12.1. За битовите и приравнените към тях обществени, търговски и други потребители по смисъла на §1, т. 3, букви „а“ и „б“ от Допълнителните разпоредби на НРЦВКУ, коефициентът на замърсеност е 1.
 - 12.2. За останалите категории потребители по смисъла на §1, т. 3, буква „в“ от Допълнителните разпоредби на НРЦВКУ, на които се предоставят водоснабдителни и/или канализационни услуги за промишлени и други стопански нужди, се определят следните коефициенти на замърсеност за регулаторен период 2022 – 2026 г:
 - При степен на замърсеност 1 - коефициент от **1,10** до **1,60** вкл.;
 - При степен на замърсеност 2 - коефициент над **1,60** до **2,00** вкл.;
 - При степен на замърсеност 3 - коефициент над **2,00** до **2,50** вкл.

Информацията се попълва в Справка № 16. ВиК операторът прилага обосновка за избраните стойности на коефициентите на замърсеност.

- 12.3. За регулаторен период 2022 - 2026 г. се задават следните гранични стойности за определяне на степените на замърсеност само по показателя БПК₅, в мгО₂/л:

Степени на замърсеност	Концентрации на БПК ₅ , в мгО ₂ /л
1	до 200
2	201- 600
3	над 600

- 12.4. ВиК операторът обосновава принадлежността на един потребител към категорията на „промишлени и други стопански потребители“, с право да начислява цени за услугата „пречистване на отпадъчни води“ по степен на замърсеност, при изпълнение на следните условия:

- 12.4.1.** наличие на свободен капацитет на съответната Пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ);
 - 12.4.2.** сключен договор по Наредба № 7 от 14 ноември 2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването, обн. ДВ. бр. 98 от 01.12.2000 г.);
 - 12.4.3.** извършени контролни пробонабирания от пункта на заустване на формираните отпадъчни води от дейността на този потребител в градска канализация, респ. протоколи от извършените анализи;
 - 12.4.4.** към категорията „промишлени и други стопански потребители“ спадат тези потребители, които чрез своята дейност генерират замърсяване на отпадъчните води, което е различно от замърсяването, което се получава от битовите потребители, и с оглед на което за тяхното пречистване са необходими допълнителни разходи от страна на ВиК оператора, съгл. § 1, т. 1 от ПРЗ на Наредба № 7/14.11.2000 г.;
 - 12.4.5.** всички останали потребители, в резултат на чиято дейност отпадъчните води не се различават по състав и свойства от отпадъчните води на битовите потребители, се причисляват към категорията „приравнени към тях обществени и други потребители“.
- 13.** ВиК операторът обособява водоснабдителни и/или канализационни системи в случаите, когато доставя вода на друг ВиК оператор и когато доставя вода с непитейни качества на потребителите.
 - 14.** В случаите, когато част от количествата от обособени системи за друг ВиК оператор се включват към основната система, техническите и икономически параметри на общите за системите активи, съответно ценообразуващи елементи, в т.ч. разходите и възвръщаемостта на капитала от тези обособени системи се разпределят пропорционално на съответните количества.

Раздел II

Годишни разходи за дейността

- 15.** Информация за разходите по икономически категории за регулирани ВиК услуги и нерегулирана дейност се представя от ВиК оператора в Справка № 12 „Годишни разходи“ и Справка № 12.2. „Разходи за експлоатация и поддръжка на нови активи и/или осъществяване на нови дейности, включени в коефициент Qp“, към електронния модел на бизнес плана съгласно тези указания и Указания НРКВКУ.
- 16.1.** Годишните разходи се посочват по отделно за видовете ВиК услуги със съответните им отчетни и прогнозни стойности на годишна основа.
- 16.2.** Годишните разходи се разделят на групи по икономически елементи, като в рамките на всяка група се изброяват детайлно всички видове конкретни разходи.
- 16.3.** Разходите за 2020 г. (базова година) се представят разпределени съгласно тези указания и структурата на съответните справки на електронния модел на бизнес плана съгласно Указания НРКВКУ, като има съпоставимост на общата стойност съгласно отчета по Единната система за регулаторна отчетност (ЕСРО) за 2020 г.
- 16.4.** Базова година за дружества, които започват да предоставят ВиК услуги през този регулаторен период е последната, за която има изготвен годишен финансов отчет. Разходите за базовата година следва да се представят съгласно изискванията на ЕСРО за регулаторен период 2022-2026 г., и структурата на съответните справки на електронния модел на бизнес плана.

- 16.5.** Разходите за периода на бизнес плана 2022-2026 г. се прогнозират в реално изражение, като не се включва или се премахва ефектът на инфлацията съгласно §1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на НРЦВКУ.
- 16.6.** В Справка № 12 „Годишни разходи“ се посочват разходите по икономически категории, включително очаквани допълнителни разходи съгласно чл. 21, ал. 1, т. 1 от НРЦВКУ, както и очаквани намаления на разходи вследствие повишена ефективност съгласно чл. 21, ал. 1, т. 2 от НРЦВКУ за всяка от годините на регулаторния период. Справката се попълва за регулираната и нерегулирана дейност на дружеството, и за всички услуги и системи. Отчетни и прогнозни разходи за електроенергия, оперативен ремонт, оползотворяване и депониране на утайки, амортизации, възнаграждения и осигуровки, се пренасят автоматично от съответните справки от бизнес плана.
- 16.7.** В Справка 12.2. „Разходи за експлоатация и поддръжка на нови активи и/или осъществяване на нови дейности, включени в коефициент Qp“ се посочва техническа и друга информация, както и всички преки разходи за всеки нов обект и/или дейност, за които се формират допълнителни разходи. В справката не се включват разходи за амортизации.
- 16.8.** В цените за 2022 г. се отчита изпълнението на разходите, включени в коефициент Qp съгласно одобрения бизнес план за 2020 г. В цените за 2023 г. се отчита изпълнението на разходите, включени в коефициент Qp съгласно одобрения бизнес план за 2021 г.
- 17.1.** При попълването на Справка № 12 „Годишни разходи“ ВиК операторът обосновава и доказва разходи, които се различават от тези за базовата 2020 година (увеличаване или намаляване на разходите). За всеки разход, който се различава с 10 % от разхода по икономически елемент за отчетната година, се представя подробна писмена обосновка в текстовата част на бизнес плана за начина на прогнозиране.
- 17.2.** Прогнозите за разходи за възнаграждения, осигуровки и социални дейности за периода на бизнес плана се планират съгласно отчета на дружеството, като информацията се посочва в Справка № 5 „Персонал“.
- 17.3.** За целите на регулирането капиталовите разходи и изградените активи, представляващи собствени източници за производство на електроенергия от възобновяеми източници, се отчитат и планират в нерегулирана дейност. За произведената електроенергия, използвана за регулирана дейност, се признава цена за съответния източник, като от определената с решение на Комисията преференциална цена на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници и/или биомаса се вземат предвид само компонентите за експлоатационни разходи и разходи за амортизации, и се изключва компонента за възвръщаемост. При условие, че за даден източник не са определени преференциални цени с решение на Комисията за изразходваната електроенергия за регулирана дейност следва да се съобразят конкретните експлоатационни разходи и разходи за амортизации според вида на източника.
- 18.** В признатите годишни разходи не се включват:
- финансови разходи;
 - разходи за данък върху печалбата и разходи за бъдещи периоди, които са част от отчета за доходите;
 - разходи за загуби от обезценки;
 - текущи разходи за начислени провизии по смисъла на чл. 38 и чл. 39 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО);
 - текущи разходи или задължения за намаляване на отчетната стойност на стоково-материалните запаси и на дълготрайните активи;
 - санкции и/или глоби, наложени от държавни органи или от Комисията;

- разходи за покриване на отчисления по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) при депониране на утайки от ПСОВ;
- разходи за лихви за забавяне, неустойки и други плащания, свързани с неизпълнение по сключени договори;
- съдебни разходи по загубени съдебни дела за неизпълнение на договорни и др. задължения (към доставчици, институции, др.), нанесени материални щети по вина на ВиК оператора и др.;
- разходи за дарение;
- неизползвани отпуски;
- представителни разходи и начисленият данък върху тях;
- разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и за застраховки "Живот", както и разходите за начислен данък върху тях;
- както и други разходи по чл. 10, ал. 7 от НРЦВКУ.

19. Преки разходи / дълготрайни активи са тези, които към момента на тяхното възникване директно се отнасят към съответната регулирана или нерегулирана дейност.

19.1. Непреки разходи / дълготрайни активи са тези, които към момента на тяхното възникване не могат директно да се отнесат към съответната регулирана или нерегулирана дейност. Към тях се включват разходи / дълготрайни активи за административна дейност, свързани с общо / централно управление на дружеството, както и разходи / дълготрайни активи, които са общи за регулираните услуги или са общи за двете дейности - регулирана и нерегулирана.

19.2. Към категория непреки разходи / дълготрайни активи за административна дейност, свързани с централно управление на дружеството се отнасят единствено и само разходи / дълготрайни активи за административни звена, разположени в централното управление на дружеството, както следва:

- Централно ръководство на ВиК оператора;
- Звено за управление на човешките ресурси на дружеството;
- Звено за правно обслужване;
- Звено за счетоводство (данъчно и регулаторно);
- Звено за обществени поръчки и снабдяване;
- Звено за информационно обслужване, сигурност на информацията, програмна и хардуерна поддръжка;
- Звено за поддръжка на системи за качество.

Към тази категория разходи / дълготрайни активи не се отнасят разходи / дълготрайни активи на други звена, които са разположени в централното управление на дружеството, но по своя смисъл се явяват общи разходи / дълготрайни активи по смисъла на т. 19.3 – например лаборатория, системи за диспечеризация и СКАДА, контролна зала, техническа поддръжка и други.

19.3. Към категория непреки общи разходи / дълготрайни активи се отнасят такива, които са общи за регулирана и нерегулирана дейност (например разходи за местни данъци и такси, разходи / дълготрайни активи за общи транспортни дейности), както и общи само за регулирани услуги (например разходи / дълготрайни активи за продажби – отчитане, фактуриране, инкасиране; разходи за такса регулиране).

20.1. Дружеството определя преките разходи за регулирана (доставяне вода на потребителите, доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества, отвеждане и пречистване на отпадъчни води) и нерегулирана дейност. В случай, че дружеството предоставя услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор и доставяне на вода с непитейни качества, ако водоснабдителната система, от която се доставя вода на друг ВиК оператор и/или вода с непитейни качества, е обща и за услугата доставяне на вода на

потребителите, преките разходи се разпределят между услугите доставяне на вода (доставяне на вода на потребителите, доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества) с коефициент, определен на база количества вода на входа на съответната водоснабдителна система за годината на отчитане и прогнозиране.

20.2. Непреките разходи по т. 19.2 се разпределят между предоставяните от дружеството регулирани услуги и нерегулирана дейност пропорционално на дела на преките разходи за съответната регулирана услуга или нерегулирана дейност за годината на отчитане и прогнозиране спрямо общата сума на преките разходи за регулирана и нерегулирана дейност, от които са приспаднати разходите за амортизации.

20.3. Непреките разходи по т. 19.3 могат да се разпределят **само между относимите** за съответните категории разходи регулирани и/или нерегулирани дейности пропорционално на дела на преките разходи за съответната **относима** регулирана услуга или нерегулирана дейност за годината на отчитане и прогнозиране спрямо общата сума на преките разходи за относимите регулирани услуги и/или нерегулирана дейност, от които са приспаднати разходите за амортизации.

21.1. Дружеството определя преките дълготрайни активи, респективно отчетна и балансова стойност, годишна и натрупана амортизация за регулирана (доставяне вода на потребителите, доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества, отвеждане и пречистване на отпадъчни води) и нерегулирана дейност. В случай, че дружеството предоставя услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор и доставяне на вода с непитейни качества, ако водоснабдителната система, от която се доставя вода на друг ВиК оператор и/или вода с непитейни качества е обща и за услугата доставяне на вода на потребителите, отчетната стойност и балансова стойност на активите, годишна и натрупана амортизация се разпределят между услугите доставяне на вода (доставяне на вода на потребителите, доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества) с коефициент, определен на база количества вода на входа на съответната водоснабдителна система за годината на отчитане и прогнозиране.

21.2. Отчетна и балансова стойност, годишна и натрупана амортизация на непреките дълготрайни активи по т. 19.2 се разпределят между предоставяните от дружеството регулирани услуги и нерегулирана дейност пропорционално на дела на преките разходи за амортизации за съответната регулирана услуга или нерегулирана дейност за годината на отчитане и прогнозиране спрямо общата сума на преките разходи за амортизации за регулирана и нерегулирана дейност.

21.3. Отчетна и балансова стойност, годишна и натрупана амортизация на непреките дълготрайни активи по т. 19.3 могат да се разпределят **само между относимите** регулирани и/или нерегулирани дейности, пропорционално на дела на преките разходи за амортизации за съответната регулирана услуга или нерегулирана дейност за годината на отчитане и прогнозиране спрямо общата сума на преките разходи за амортизации за **относимите** регулирани услуги и/или нерегулирана дейност.

22. За нуждите на ценообразуването на ВиК услуги се прилага линеен метод на амортизация. Амортизацията на дълготрайните активи се изчисляват съгласно продължителността на полезния им живот, определен от КЕВР. Изчисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца на въвеждане на ДМА в експлоатация, в съответствие с ЕСРО, със следните амортизационни норми:

Категория активи	Група активи	Брой години полезен живот	Годишна амортизационна норма
1	Земя	0	0%

1.1	Собствена земя	0	0%
1.2	Земя публична собственост	0	0%
2	Сгради и конструкции	33,3	3%
2.1	Административни и обслужващи сгради	33,3	3%
2.2	Производствени сгради	33,3	3%
3	Машини, апаратура и специализирано оборудване	10	10%
3.1	Машини	10	10%
3.2	Апаратура	10	10%
3.3	Строителна и специализирана механизация	10	10%
3.4	Ел. оборудване	10	10%
3.4.1	Помпи	10	10%
3.4.2	Ел. табла	10	10%
3.5	ВиК оборудване	10	10%
3.5.1	Измервателни устройства - приходни водомери, дебитомери, разходомери, нивомери и логери	10	10%
3.5.2	Арматури (спирателни кранове, хидранти, редуцир вентили, въздушници, др.)	10	10%
3.5.3	Оборудване за СКАДА	10	10%
3.6	Друго специализирано оборудване	10	10%
4	Съоръжения		
4.1	Ел. съоръжения	25	4%
4.1.1	Трафопост (трансформатор)	10	10%
4.1.2	Електропровод	25	4%
4.2	ВиК съоръжения		
4.2.1	Хидрофори	10	10%
4.2.2	Язовири и водоemi	50	2%
4.2.3	Каптажи	50	2%
4.2.4	Сондажни и шахтови кладенци	50	2%
4.2.5	Водопроводи, вкл.СВО	50	2%
4.2.6	Канализация, вкл. СКО	50	2%
4.2.7	Съоръжения в пречиствателни, помпени, хлораторни станции и резервоари	25	4%
4.2.8	Други ВиК съоръжения	25	4%
4.3	Други съоръжения	25	4%
5	Транспортни средства		
5.1	Транспортни средства - тежкотоварни автомобили	12.5	8%

5.2	Транспортни средства - лекотоварни автомобили	10	10%
5.3	Автомобили	10	10%
5.4	Други транспортни средства	10	10%
6	Стопански инвентар и офис оборудване		
6.1	Стопански инвентар	10	10%
6.2	Офис оборудване	10	10%
6.3	Мобилни телефони	2	50%
7	Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА /Активи в процес на изграждане/	-	-
8	Компютърна техника	5	20%
9	Други ДМА	10	10%
10	Програмни продукти	5	20%
11	Продукти от развойна дейност	5	20%
12	Лицензи	5	20%
13	Права върху интелектуална собственост (ГИС, Хидравлични модели, др.)	5	20%
14	Други ДНМА	10	10%

23. Разходи за амортизационни отчисления върху имуществените права върху системи и съоръжения – публична държавна и/или общинска собственост, предоставени на ВиК операторите по реда на чл. 198ц, ал. 1 от Закона за водите, **не се** включват в признатите годишни разходи.

24.1. За целите на регулирането, при изчисление на годишните разходи, поетапно се признават амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, включително изградени със средства на ВиК оператора, изчислени в съответствие с т. 22.

24.2. Необходимата информация за собствени и публични активи се предоставя от ВиК оператора в Справка № 11 „Амортизационен план на Дълготрайни Активи“ и Справка № 11.2 „Дълготрайни активи за периода на бизнес плана“ към електронния модел на бизнес плана съгласно Указания НРКВКУ.

24.3. В Справка № 11 „Амортизационен план на Дълготрайни Активи“ се посочват активите, както следва:

- В Група I „Собствени дълготрайни активи“ за отчетната 2020 г. се посочват дълготрайни активи (ДА), които са собственост на ВиК оператора през базовата година и няма да бъдат извадени от капитала му при реализиране разпоредбите на Закона за водите;
- В Група II „Публични дълготрайни активи, изградени със собствени средства“ за отчетната 2020 г. се посочват въведените в експлоатация публични ДА, в които ВиК операторът е извършил инвестиции със собствени или заемни средства въз основа на сключен договор по реда на Закона за водите или Закона за концесиите;
- В Група III „Публични дълготрайни активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка“ за отчетната 2020 г. се посочват всички дълготрайни активи, които са предоставени на ВиК оператора за стопанисване, експлоатация и поддръжка с договор по реда на Закона за водите или Закона за концесиите.

24.4. В Справка № 11.2. „Дълготрайни активи за периода на бизнес плана“ се посочва следната информация:

- Дълготрайни активи, придобити през отчетната 2020 година. Информацията е необходима за правилно изчисление на разходите за амортизации за тези активи през периода на бизнес плана;
- Дълготрайни активи, чиито полезен живот изтича през периода на бизнес плана и за които следва да се прекрати начисляването на амортизация.

25. В годишните разходи се включват амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, които следва да съответстват на предложените капиталови разходи и разходи за обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и за изграждане на нови публични ВиК активи. Същите включват:

- Разходи за амортизации на публични дълготрайни активи, изградени със средства на ВиК операторите (Справка № 11, Група 2). Тези разходи се включват в пълен размер и се използват за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на нови публични ВиК активи;
- Разходи за амортизации на публични дълготрайни активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка (Справка № 11, Група 3). Тези разходи се включват частично в признатите годишни разходи до размера на предложените капиталови разходи от собствени средства и разходите за обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на нови публични ВиК активи.

25.1. Размерът на предложените разходи за амортизационни отчисления върху активи – публична държавна или общинска собственост, предоставени на ВиК оператора за стопанисване, поддръжане и експлоатация, се ограничава до размера на социалната поносимост на ВиК услугите по смисъла на ЗРВКУ.

Раздел III

Регулаторна база на активите

26. Регулаторната база на активите (РБА), пряко свързани с ВиК услугите, е признатата стойност на активите, която служи за определяне на възвръщаемостта на капитала за всяка ВиК услуга. РБА се изчислява в съответствие с чл. 11 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{РБА} = \text{А} - \text{Ам} + \text{ОК} + \text{Инв}$$

където:

РБА е регулаторната база на активите в реално изражение, хил. лв.;

А е признатата отчетна стойност на активите (дългосрочни материални и нематериални активи, изградени със средства на ВиК оператора, с които се осъществява предоставянето на ВиК услуги), които се използват и имат полезен живот, хил. лв.;

Ам е натрупаната амортизация за изтеклия период на използване върху призната стойност на активите за извършване на ВиК услуги, хил. лв.;

ОК е необходимият оборотен капитал, хил. лв.;

Инв е размерът на инвестициите, одобрени от Комисията, хил. лв.

Призната стойност на активите

27.1. „Призната отчетна стойност на активите“ е признатата от Комисията отчетна стойност на дълготрайните материални и нематериални активи, изградени със средства на ВиК оператора към края на годината, **предхождаща** годината, за която се ценообразува, отнесени към съответната услуга. Необходимата информация се представя резултативно в Справка № 17 „Регулаторна база на активите“ към електронния модел на бизнес плана съгласно Указания НРКВКУ.

- 27.2. В РБА се включва и прогнозният размер на инвестициите на ВиК оператора, планирани със собствени и/или привлечени средства съгласно инвестиционната програма на бизнес плана. Инвестиционната програма се изготвя в съответствие със заложените дефиниции и понятия за инвестиции в Указания НРКВКУ.
- 27.3. Прогнозни инвестиции с привлечени средства се вземат предвид единствено при условие, че ВиК операторът представи предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за сектора и съдържа пазарно ориентирана цена на привлечения капитал.
28. В призната стойност на активите не се включват:
- право на ползване на публични ВиК активи и/или Търговска репутация;
 - активи, използвани по силата на договор за лизинг, съгласно който те няма да се придобият;
 - активи, които не са свързани със съответната регулирана ВиК услуга;
 - активи, отдадени под наем, консервирани, извадени от експлоатация;
 - активи, придобити безвъзмездно чрез дарения, помощи, грантови схеми и други подобни или заплатени от потребители;
 - активи, придобити през предходни периоди, които надвишават пазарните нива за подобни или аналогични активи.
29. Отчетната стойност на активите в РБА се намалява с натрупаната амортизация за изтеклия период на използване на активите за извършване на дейностите, подлежащи на регулиране.
30. ВиК операторите, които имат съществуващи дългосрочни задължения по лихвени заеми и кредити за изграждане на извадени от баланса им дълготрайни активи – публична общинска или държавна собственост, включват в РБА за всяка една от регулаторните години остатъчната им стойност към края на предходния период и остатъка по главницата към края на текущия период.

Оборотен капитал

31. Оборотният капитал (ОК) е част от РБА и представлява средногодишната необходима сума, която се използва в процеса на финансиране на дейността на ВиК оператора. Елементите, формиращи оборотния капитал, са: нетни приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите; парични разходи за дейността; вземания от клиенти и доставчици; материални запаси; задължения към доставчици и клиенти, отнасящи се за регулираните дейности.
32. Нетният цикъл на оборотния капитал (НЦОК) се изчислява по следната формула:

$$\text{НЦОК} = \left(\frac{\text{СВК} + \text{СМЗ} - \text{СЗД}}{\text{НПП}_n} \right) * 360, \text{ дни}$$

където:

- СВК** е признатата средногодишна величина на вземанията от клиенти и доставчици до една година. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на вземанията от клиенти и доставчици;
- СМЗ** е признатата средногодишна величина на материалните запаси. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на материалните запаси;
- СЗД** е признатата средногодишна величина на краткосрочните задължения към доставчици и клиенти. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на задълженията към доставчици и клиенти;

НППн са нетните приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите.

33.1. Преди началото на регулаторния период Комисията определя с решение целеви НЦОК по формулата, посочена в т. 32.

33.2. Целевият НЦОК се изчислява и определя по групи ВиК оператори, в съответствие с чл. 23, ал. 1 от НРКВКУ.

34.1. Оборотният капитал (ОК) за услугите доставяне на вода на потребителите и/или на друг ВиК оператор, отвеждане на отпадъчни води и пречистване на отпадъчни води на потребителите и/или на друг ВиК оператор се изчисляват по формулата:

$$\text{ОК доставяне/отвеждане/пречистване} = \left(\frac{\text{ГПР доставяне/отвеждане/пречистване} * \text{НЦОК}}{360} \right), \text{ хил. лв.}$$

където:

ГПР доставяне/отвеждане/пречистване са годишните парични разходи за съответната дейност, хил. лв.

34.2. Годишните парични разходи (ГПР) се изчисляват на основата на утвърдените признати разходи за регулираните ВиК услуги, намалени с разходите за амортизации на ВиК оператора, в съответствие със следната формула:

$$\text{ГПР доставяне/отвеждане/пречистване} = \text{ПГР доставяне/отвеждане/пречистване} - \text{РАМ доставяне/отвеждане/пречистване},$$

където:

ПГР доставяне/отвеждане/пречистване са признатите годишни разходи за съответната ВиК услуга, хил. лв.;

РАМ доставяне/отвеждане/пречистване са признатите годишни разходи за амортизации на активите, използвани за съответната ВиК услуга, хил. лв.

Инвестиции

35.1. ВиК операторът планира инвестиции в активи - публична държавна или общинска собственост, предоставени на ВиК оператора за стопанисване, поддържане и експлоатация, съобразно изчислените съгласно тези указания разходи за амортизационни отчисления върху тези активи.

35.2. Инвестициите за 2021 г. се посочват в съответствие с параметрите на одобрения бизнес план на ВиК оператора за 2021 г.

35.3. Инвестициите за периода на бизнес плана 2022-2026 г. се прогнозира в реално изражение, като не се включва или се премахва ефектът на инфлацията съгласно §1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на НРЦВКУ.

35.4. Инвестиции по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“ се прогнозира от дружествата – бенефициенти по програмата съобразно одобрения график на изпълнение на проектите за периода на бизнес плана. Като инвестиция от дружеството се посочва само частта от общата стойност на годишните инвестиции, равна на частта на съфинансиране (собствено участие) на дружеството – бенефициент.

36. Нов привлечен капитал за финансиране на инвестиционната програма се взема предвид единствено при условие, че ВиК операторът представи предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за сектора и съдържа пазарно ориентирана цена на привлечения капитал.

36.1. Инвестиции с външно финансиране (включително инвестиционен заем за финансиране на инвестиции в публични активи, инвестиционен заем или финансов лизинг за финансиране

на инвестиции в собствени активи) се планират за съответните години, в които се предвижда изграждане на дълготрайни активи (в случай на строителство на дълготрайни активи) или завеждане на дълготрайните активи (в случай на закупуване на дълготрайни активи).

Раздел IV

Норма на възвръщаемост на капитала

37. Нормата на възвръщаемост на капитала за регулаторния период е равна на прогнозната среднопретеглена цена на капитала. Среднопретеглената цена на капитала е утвърдената от Комисията норма на възвръщаемост на привлечения и на собствения капитал на ВиК оператора, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала.
38. Нормата на възвръщаемост на капитала се изчислява за целия капитал на ВиК оператора и не се разделя по видове регулирани ВиК услуги.
39. Съгласно чл. 12 от НРЦВКУ, нормата на възвръщаемост на капитала се изчислява като реална норма преди данъчно облагане за регулаторния период по следната формула:

$$НВ = ДСК \times \frac{(НВСК)}{1-ДС/100} + ДПК \times НВПК$$

където:

НВ е нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане, %;

ДСК е делът на собствения капитал в общия капитал;

НВСК е нормата на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане, %;

ДС е данъчната ставка на корпоративния данък върху печалбата, %;

ДПК е делът на привлечения капитал в общия капитал;

НВПК е нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, %.

- 40.1. Собственият капитал не включва финансовия резултат от дейността на ВиК оператора за текущия период (печалба или загуба). Този финансов резултат се включва в следващата година след приспадане на дължимите дивиденди.
- 40.2. Привлеченият капитал включва възмездни дългосрочни и краткосрочни заеми и задължения по договори за финансов лизинг за всяка една от годините през регулаторния период.
41. Преди началото на регулаторния период, Комисията утвърждава пределна норма на възвръщаемост на собствения и на привлечения капитал по групи ВиК оператори, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала.

Раздел V

Годишни количества доставена вода, отведена и пречистена отпадъчна вода

42. Прогнозните годишни количества доставена вода се определят като разлика между годишните количества вода на вход на водоснабдителната система и максималните количества неносеща приходи вода, определени по чл. 13, ал. 1, т. 2 от НРЦВКУ за съответната година.

43. Годишните количества вода на входа на водоснабдителната система за отчетната година са измерените от ВиК оператора количества вода от повърхностни и/или подземни водоизточници (Q4 съгласно Наредба № 1 от 5 май 2006 г за утвърждаване на Методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи за съответната година).
44. Прогнозните годишни количества отведени отпадъчни води и годишните количества пречистени отпадъчни води се определят съгласно чл. 15, ал. 2 и чл. 16, ал. 2 и ал. 3 от НРЦВКУ за съответната година.
- 45.1. При прогнозирането на фактурираните количества доставена вода на потребителите за питейни и непитейни нужди, отведени и пречистени отпадъчни води за 2022 г., се посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2018-2020 г., като към тях се добавя ефектът от новоприсъединени потребители. По този начин се елиминират сезонни колебания в потреблението (например намаляване на потреблението поради много дъждовно лято).
- 45.2. При прогнозирането на фактурираните количества за периода на бизнес плана (2023-2026 г.) следва да се отчетат:
- прогнозите за изменение на обслужваното население, влияещо в положителна или отрицателна посока върху фактурираните количества (увеличение или намаление на населението съгласно прогнозите на НСИ за население по области и пол - I вариант при хипотеза за конвергентност (реалистичен вариант) за съответната област;
 - намаление на търговските загуби на вода, влияещо в положителна посока върху фактурираните количества (намаляване на търговските загуби означава намаляване на потреблението, което не е било измерено, отчетено и/или фактурирано от ВиК оператора, респективно води до увеличаване на фактурираното потребление);
 - изграждането на нови активи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, влияещо в положителна посока върху фактурираните количества за съответната услуга.
- 45.3. Количествата за услугата доставяне вода на друг ВиК оператор за периода 2022-2026 г. се прогнозира в съответствие със сключен договор по реда на чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 14.09.2004 г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи.

Глава четвърта ОБРАЗУВАНЕ НА ЦЕНИ

46. Цената за доставяне на вода на потребителите се образува съгласно чл. 14 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц доставяне} = \frac{\text{НП доставяне}}{\text{ГКВ}-\text{ДНПВ}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НП доставяне са необходимите годишни приходи за услугата доставяне на вода на потребителите, хил. лв.;

ГКВ са годишните количества вода на входа на водоснабдителната система за съответната година съгласно т. 43, хил. куб. м;

ДНПВ са максималните количества неносеща приходи вода според индивидуалните годишни целеви нива на съответния показател по НРКВКУ, определени за ВиК оператора за годината, хил. куб. м.

47. Цената за доставяне на вода на друг ВиК оператор и на вода с непитейни качества (Ц доставяне (BC) се образува съгласно чл. 14 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц доставяне (BC)} = \frac{\text{НП доставяне (BC)}}{\text{ГКВ (BC)} - \text{ДНПВ(BC)}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НП доставяне (BC) са необходимите годишни приходи за услугата доставяне на вода за съответната система, хил. лв.;

ГКВ (BC) са годишните количества вода на входа на съответната водоснабдителна система съгласно т. 43, хил. куб. м;

ДНПВ (BC) са максималните количества неносеща приходи вода за водоснабдителната система, според индивидуалните годишни целеви нива на съответния показател по НРКВКУ, определени за ВиК оператора за годината, хил. куб. м.

48. Цената за отвеждане на отпадъчни води се образува съгласно чл. 15 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц отвеждане} = \frac{\text{НГП отвеждане}}{\text{ФДВ} + \text{ИВ(ДВ)}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НГП отвеждане са необходимите годишни приходи за услугата отвеждане на отпадъчни води, хил. лв.;

ФДВ са годишните количества отведени отпадъчни води, които са равни на годишните количества фактурирана доставена вода на потребителите, които ползват услугата отвеждане на отпадъчни води съгласно т. 44, хил. куб. м;

ИВ(ДВ) са количествата изразходвана от потребителите вода от други водоизточници, които се отвеждат от ВиК оператора, по силата на сключен договор между ВиК оператора и потребителя, хил. куб. м.

49. Цената за пречистване на отпадъчните води се образува съгласно чл. 16 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц пречистване} = \frac{\text{НГП пречистване}}{\text{КПВ} * \text{К(СЗБ)} + \text{ОКВ1} * \text{К(С31)} + \text{ОКВ2} * \text{К(С32)} + \text{ОКВ3} * \text{К(С33)}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НГП пречистване са необходимите годишни приходи за услугата пречистване на отпадъчните води, в хил. лв.;

КПВ са годишните количества пречистени отпадъчни води в канализационната система, които са равни на сбора от ФДВ и ИВ (ДВ) по т. 48, отведени от битовите и приравнените към тях обществени потребители, които ползват услугата пречистване на отпадъчните води, в хил. куб. м;

ОКВ1, ОКВ2, ОКВ3 са годишните количества пречистени отпадъчни води в канализационната система, които са равни на сбора от ФДВ и ИВ (ДВ) по т. 48, отведени от промишлените и другите стопански потребители, които ползват услугата пречистване на отпадъчните води, обособени в зависимост от степента на замърсеност, в хил. куб. м;

К(СЗБ), К(С31), К(С32), и К(С33) са коефициенти, отразяващи степента на замърсеност на отпадъчните води съгласно т. 12.

50. Цената за пречистване на отпадъчните води се определя диференцирано, според степента на замърсеност. Диференцираните цени отразяват съотношението на необходимите годишни приходи, разпределени с коефициенти, отчитащи степента на замърсеност, и съответните годишни количества пречистени отпадъчни води. Диференцираните цени се определят по следните формули:

Ц пречистване (СЗБ) = Ц пречистване * К(СЗБ), в лв./куб.м (без ДДС);

Ц пречистване (С31) = Ц пречистване * К(С31), в лв./куб.м (без ДДС);

Ц пречистване (С32) = Ц пречистване * К(С32), в лв./куб.м (без ДДС);

Ц пречистване (С33) = Ц пречистване * К(С33), в лв./куб.м (без ДДС).

където:

Ц пречистване (СЗБ) е цена за пречистване на отпадъчни води от битови и приравнени към тях потребители;

Ц пречистване (С31, С32, С33) е цена за пречистване на отпадъчни води от промишлените и други стопански потребители в зависимост от степента на замърсеност;

К(СЗБ), К(С31), К(С32), и К(С33) са коефициенти, отразяващи степента на замърсеност на отпадъчните води, съгласно т. 12.

Глава пета ИЗМЕНЕНИЯ НА ЦЕНИ

Раздел I

Годишни изменения на цените по време на регулаторния период

51. През регулаторния период 2022-2026 г. Комисията прилага метода “горна граница на цени”, при който утвърждава цени на ВиК услуги за първата година от регулаторния период (2022 г.) и одобрява цени за следващите години (2023 – 2026 г.). Одобрените цени за всяка година от бизнес плана се изменят служебно от Комисията, в съответствие с чл. 6, т. 2 във връзка с чл. 4 от НРЦВКУ.

52. Комисията изменя одобрените цени, в съответствие с чл. 29 от НРЦВКУ за всяка година от периода 2023 – 2026 г. Измененията се извършват ежегодно с решение на Комисията, което се взема на закрито заседание преди началото на ценовия период, за който се отнасят, както следва:

52.1. Изменение на одобрените цени за 2023 г. през 2022 г.

52.1.1. Комисията изменя одобрените цени за 2023 година по следната формула:

$$Ц_{2023} = Ц_{\text{БП } 2023} * (1 + И_{2022} - X_{2023}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

Ц₂₀₂₃ е изменената одобрена цена за 2023 г.;

Ц_{БП 2023} е одобрената цена на ВиК оператора за 2023 г. съгласно одобрения бизнес план;

И₂₀₂₂ е инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни на НСИ - динамичен ред СРІ.1.2.xls.

X₂₀₂₃ е коефициент за изменение на одобрената цена за 2023 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2023} = E_{2023} + Q_{2023} + Y_{2023}$$

където:

E_{2023} е коефициент за подобряване на ефективността за 2023 г. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1.

Q_{2023} е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2023} = Q_{p2023} + Q_{и2023}$$

където:

Q_{p2023} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.2. с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2021 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

Коефициентът Q_{p2023} е равен на 0 за дружества без одобрен бизнес план за периода 2017-2021 г.;

$Q_{и2023}$ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество на ВиК услугите.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.4. с данни за четвъртата и петата година на предходния регулаторен период, или 2020-2021 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

Коефициентът $Q_{и2023}$ е равен на 0 за дружества без одобрен бизнес план за периода 2017-2021 г.;

Y_{2023} е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.5. с данни за четвъртата и петата година на предходния регулаторен период, или 2020-2021 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

Коефициентът Y_{2023} е равен на 0 за дружества без одобрен бизнес план за периода 2017-2021 г.

52.1.2. Анализ на социалната поносимост се извършва въз основа на данни от НСИ за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“ за 2021 г.

В случай че изменената комплексна цена за битови и приравнени към тях потребители надхвърля нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите съгласно §1, ал. 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ЗРВКУ, изменените по реда на Глава четвърта, Раздел II от НРЦВКУ цени на ВиК услуги за битови и приравнените към тях обществени, търговски и др. потребители се преизчисляват до нивото на социалната поносимост за съответната област въз основа на дела на всяка от услугите - доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води в изменената комплексна цена без ДДС.

52.1.3. Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2023 г., съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

52.2. Изменение на одобрените цени за 2024 г. през 2023 г.:

52.2.1. Комисията изменя цените за 2024 година по следната формула:

$$C_{2024} = C_{БП 2024} * (1 + I_{2022-2023} - X_{2024}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

C_{2024} е изменената одобрена цена за 2024 г.;

$C_{BP\ 2024}$ е одобрената цена на ВиК оператора за 2024 г., съгласно одобрения бизнес план;

$I_{2022-2023}$ е инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни на НСИ - динамичен ред CPI.1.2.xls.

X_{2024} е коефициент за изменение на одобрената цена за 2024 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2024} = E_{2024} + Q_{2024} + Y_{2024},$$

където:

E_{2024} е коефициент за подобряване на ефективността за 2024 г. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1.

Q_{2024} е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2024} = Q_{p2024} + Q_{e2024} + Q_{i2024}$$

където:

Q_{p2024} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2., с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2022 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати;

Q_{e2024} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2.а, с използване на данни за прогнозните и действителните разходи и нива на относимите показатели за качество за 2022 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

Q_{i2024} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени в публични В и К активи и в собствени активи, за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.4. Коефициентът Q_{i2024} е равен на 0;

Y_{2024} е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.5. Коефициентът Y_{2024} е равен на 0.

52.2.2. Анализ на социалната поносимост се извършва въз основа на данни от НСИ за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“ за 2022 г.

В случай, че не бъдат предоставени данни за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските

бюджети“, Комисията използва данните за социална поносимост на цените на ВиК услугите от одобрения бизнес план за 2024 г.

В случай че изменената комплексна цена за битови и приравнени към тях потребители надхвърля нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите съгласно §1, ал. 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ЗРВКУ, изменените по реда на Глава четвърта, Раздел II от НРЦВКУ цени на ВиК услуги за битови и приравнените към тях обществени, търговски и др. потребители се преизчисляват до нивото на социалната поносимост за съответната област въз основа на дела на всяка от услугите - доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води в изменената комплексна цена без ДДС.

52.2.3. Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2024 г. съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

52.3. Изменение на одобрените цени за 2025 г. през 2024 г.:

52.3.1. Комисията изменя цените за 2025 година по следната формула:

$$Ц_{2025} = Ц_{\text{БП } 2025} * (1 + И_{2022-2024} - X_{2025}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

$Ц_{2025}$ е изменената одобрена цена за 2025 г.;

$Ц_{\text{БП } 2025}$ е одобрената цена на ВиК оператора за 2025 г. съгласно одобрения бизнес план;

$И_{2022-2024}$ е инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни на НСИ - динамичен ред CPI.1.2.xls.

X_{2025} е коефициент за изменение на одобрената цена за 2025 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2025} = E_{2025} + Q_{2025} + Y_{2025}$$

където:

E_{2025} е коефициент за подобряване на ефективността за 2024 г. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1.

Q_{2025} е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2025} = Q_{\text{р}2025} + Q_{\text{е}2025} + Q_{\text{и}2025}$$

където:

$Q_{\text{р}2025}$ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2. с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2023 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати;

$Q_{\text{е}2025}$ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните (одобри) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2.а, с използване на данни за прогнозните и действителните разходи и нива на относимите показатели за качество за 2023 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

$Q_{\text{и}2025}$ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени в публични В и К активи и в собствени активи, за

изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.4.

Коефициентът $Q_{и2025}$ е равен на 0;

Y_{2025} е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.5. Коефициентът Y_{2025} е равен на 0.

52.3.2. Анализ на социалната поносимост се извършва въз основа на данни от НСИ за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“ за 2023 г.

В случай, че не бъдат предоставени данни за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“, Комисията използва данните за социална поносимост на цените на ВиК услугите от одобрения бизнес план за 2025 г.

В случай че изменената комплексна цена за битови и приравнени към тях потребители надхвърля нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите съгласно §1, ал. 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ЗРВКУ, изменените по реда на Глава четвърта, Раздел II от НРЦВКУ цени на ВиК услуги за битови и приравнените към тях обществени, търговски и др. потребители се преизчисляват до нивото на социалната поносимост за съответната област въз основа на дела на всяка от услугите - доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води в изменената комплексна цена без ДДС.

52.3.3. Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2025 г. съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

52.4. Изменение на одобрените цени за 2026 г. през 2025 г.:

52.4.1. Комисията изменя цените за 2026 година по следната формула:

$$Ц_{2026} = Ц_{бп\ 2026} * (1 + И_{2022-2025} - X_{2026}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

$Ц_{2021}$ е изменената одобрена цена за 2021 г.;

$Ц_{бп\ 2021}$ е одобрената цена на ВиК оператора за 2021 г. съгласно одобрения бизнес план;

$И_{2022-2025}$ е инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни на НСИ - динамичен ред CPI.1.2.xls.

X_{2026} е коефициент за изменение на одобрената цена за 2026 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2026} = E_{2026} + Q_{2026} + Y_{2026}$$

където:

E_{2026} е коефициент за подобряване на ефективността за 2026 г. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1;

Q_{2026} е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2026} = Q_{р2026} + Q_{е2026} + Q_{и2026}$$

където:

$Q_{р2026}$ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2., с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2024 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати;

Qe₂₀₂₆ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2.а, с използване на данни за прогнозните и действителните разходи и нива на относимите показатели за качество за 2024 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

Qi₂₀₂₆ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени в публични В и К активи и в собствени активи, за изпълнение на индивидуалните годишни цели нива на показателите за качество.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.4. с данни за първата, втората и третата година на текущия регулаторен период, или 2022-2024 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати. В случай че действителните инвестиции надхвърлят размера на прогнозните, коефициентът **Qi** се приема равен на нула;

Y₂₀₂₆ е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни цели нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

Коефициентът **Y₂₀₂₆** е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.5. с данни за първата, втората и третата година на текущия регулаторен период, или 2022-2024 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

52.4.2. Анализ на социалната поносимост се извършва въз основа на данни от НСИ за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“ за 2024 г.

В случай, че не бъдат предоставени данни за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“, Комисията използва данните за социална поносимост на цените на ВиК услугите от одобрения бизнес план за 2026 г.

В случай че изменената комплексна цена за битови и приравнени към тях потребители надхвърля нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите съгласно §1, ал. 1, т. 4 от Допълнителни разпоредби на ЗРВКУ, изменените по реда на Глава четвърта, Раздел II от НРЦВКУ цени на ВиК услуги за битови и приравнените към тях обществени, търговски и др. потребители се преизчисляват до нивото на социалната поносимост за съответната област въз основа на дела на всяка от услугите - доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води в изменената комплексна цена без ДДС.

52.4.3. Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2026 г. съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

53. Преразглеждане на одобрените цени

- 53.1.** Комисията може да допусне преразглеждане на одобрените цени на ВиК операторите при възникване на непредвидено или непредотвратимо събитие или събития от извънреден характер и съществени промени в приходите или икономически обосноваването на разходи на ВиК оператора, в съответствие с Раздел III от Глава четвърта на НРЦВКУ.
- 53.2.** Комисията се произнася за наличието или липсата на условията по чл. 32, ал. 1 от НРЦВКУ с решение, с което изменя или отказва да измени утвърдените цени. Изменението на цените, извършено по реда на чл. 33, ал. 1 от НРЦВКУ, се прилага от първо число на следващия месец.

Глава шеста

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЦЕНООБРАЗУВАНЕТО

- 54.** Информацията, необходима за ценообразуването, се предоставя от ВиК оператора в съответните справки към електронния модел на бизнес плана и се верифицира по реда на Указания НРКВКУ.

Глава седма

РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБСЪЖДАНИЯ

- 55.** В случаите по чл. 25, ал. 1 от НРЦВКУ Комисията изпраща покана до ВиК оператора за провеждане на обсъждане. Поканата съдържа дата, час, дневен ред и необходими материали, които ВиК операторът следва да представи на обсъждането. Обсъждането се провежда в седалището на Комисията.
- 56.** Поканата по т. 55 се изпраща не по-късно от 14 дни преди датата на обсъждането. Със съгласие на страните, датата, мястото и дневният ред на обсъждането могат да бъдат изменени.
- 57.** За проведеното обсъждане се съставя протокол.

Настоящите указания са приети с решение на КЕВР по т. 2 от Протокол № 82 от 27.04.2021 г., и са изменени с решение на КЕВР по ...